

Bijbelsch leesboek voor zieken.

<https://hdl.handle.net/1874/353212>

gic

6

BIJBELSCH LEESBOEK

VOOR

K R A N K E N .

TE ROTTERDAM,

bij M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

1834

No. XLVII.

BIBLIOTHEK DER UNIVERSITÄT

K. H. A. R. D. S.

DE LOYALTES

DE M. WIT & ZONEN

Druckers von der Universitäts- und Landesbibliothek

DE ZIVIL

VOORBERIGT.

Gecommitteerden van het Nederlandsche Zendinggenootschap, tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes, ter bevordering van Evangelische kennis en godzaligheid, ook bij mingeoefenden; — namelijk:

R. J. VAN DER MEULEN, B. VAN MARKEN,
J. CLARISSE, A. L. M. Phil. et Theol. Doct.
en Prof., A. DE VRIES, L. EGELING,
J. G. VORSTMAN, R. ADRIANI, *Predikanten te*
Amsterdam, Hoorn, Leyden en Rotterdam;

overeenkomstig hun ambt en hunne bediening, dat oogmerk gaarne willende bevorderen, en in uitzigt op des Heeren medewerkenden zegen, bieden het nevensgaande Stukje hunnen landgenooten aan; erkennende intusschen geene uitgave voor echt, dan welke door eenen hunner, of door de drukkers dezes, onderteekend is.

M. Wijn Stonen

INLEIDING.

Er is veel geschreven voor zieken. Zij waren van ouds de voorwerpen der bijzondere zorg en liefde in de Christelijke gemeente. Leer-aars, Krankbezoekers en deelnemende vrienden, trekken zich uit gevoel van medelijden, roeping en verpligting hunner aan; en trachten door hunne vriendelijke en ernstige toespraak en voorbidding hun met goede raad, bestier en vertroosting naar het woord Gods te hulp te komen, en aan het heil hunner zielen onder den Goddelijken zegen bevorderlijk te zijn.

Het *Nederlandsche Zendeling Genootschap*, dat niet alleen voor de blinde Heidenen, maar ook voor de Christenen in ons vaderland, tracht nuttig te zijn, heeft onder de kleine stukjes door het zelve uitgegeven, ook twee ten behoeve van zieken doen vervaardigen: het eene getiteld, *Evangelische Herinneringen aan Ziekten*, zijnde No. IV, en het andere. *Iets voor Her-stelden uit Ziekten*, zijnde No. XX. En nu

als weder iets voor zieken? Ja dit zij u, Geliefde Lezer! ten bewijs hoezeer ons het lot en heil van de zoodanigen ter harte gaat en hoe gaarne wij mede-arbeiders Gods wenschen te zijn ter hunne onderwijzing, bekeering en zaligheid.

Wel verre dat door dit boekje de reeds genoemden zouden overtollig gemaakt worden, moeten wij veel eer derzelver gebruik en bepeinzing u ernstig aanraden. Het leesboekje dat u hier wordt aangeboden, is bepaaldelijk verordend, om een gebrek, dat de Schrijver door eene veeljarige ondervinding bij het bezoeken van onderscheidene zieken heeft opgemerkt, eenigzins te verhelpen.

De zieke heeft dikwijls geen geschikt boek om ter zijner opwekking te gebruiken, of het is te kostbaar en te groot, hij is ook doorgaans niet vatbaar om lange aaneengeschakelde stukken te lezen, een kort maar voor zijn toestand gepast woord is hem veelal het nuttigst. Hij heeft ja den Bijbel het allerbeste boek, waar uit wij al ons licht en troost alleen bekomen kunnen, maar hij is dikwijls niet genoeg bekend met deszelfs inhoud, dat hij hetgeen op dien tijd, en in dien toestand in welke hij zich bevindt voor hem gepast zijn zou, zou vinden kunnen. Die hem omringen en oppassen weten het dikwijls ook niet, van daar dat men meermalen zeer ongepast ziet lezen, en hoort voorlezen.

Een klein leesboekje uit en naar den Bijbel

dat eenige merkwaardige plaatsen der H. Schrift, benevens eenige verzen uit de Psalmen en Gezangen, geschikt naar de onderscheidene behoefte en toestand van zieken, bevatte, heb ik dan ter opleiding en opwekking van mijne kranke mede-christenen ten gebruike in de ziekenkamer vervaardigd, en het alzoo gezocht interigten, dat men het register dat achter aan geplaatst is opslaande, ligtelijk vinden kan, wat voor dien uit- of inwendigen toestand, in welke men op dien tijd is, het woord des Heeren tot ons zegt.

En hoe moet gij het nu gebruiken in ziekte of bij een kranken? Niet achter één voort lezen; daar toe is het niet geschikt, maar een of twee bijbelplaatsen die voor u het meest gepast zijn, met het korte woord dat er bijgevoegd is, en de Psalm of het Gezang er nevens geplaatst lezen, herlezen, daar mede tot u zelve inkeeren, en daar over in stilte nadenken. Komt u iets voor dat gij niet verstaat, of dat uwe aandacht bijzonder tot zich getrokken heeft, of eenigen indruk bij u gemaakt heeft, spreek daarover met den Leeraar of Christelijke vriend, die u bezoekt, zoo kan het aanleiding geven tot een nuttig gesprek.

Maar boven alles lees en overdenk het biddende, dat God het u regt doe verstaan, en voor uw hart zegene, door Zijnen Geest, opdat het

goede zaad zijnes woords in eene welbereide aarde valle, en vrucht voortbrenge, hem tot heerlijkheid en u tot zaligheid. De medicijnen voor de ziel kunnen even min, als die voor het ligchaam, al zijn ze nog zoo goed en krachtig, zonder Gods zegen ons baten. Daarom moeten wij ze biddend tot ons nemen, maar ze ook trouw gebruiken, al smaken ze bitter, wij hebben naar ziel en ligchaam beide, zoo wel uitzuiverende als versterkende middelen nodig. Nu God leere ze u regt gebruiken, en werke in u hetgeen niet voor u maar voor *Hem* welbehagelijk is, op dat uwe krankheid zij tot heerlijkheid Gods, en de Zoon van God door dezelve verheerlijkt worde!

BIJ HET BEGIN DER ZIEKTE.

Job II: 10.

Zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen?

Dat zeide Job, die na alles verloren te hebben, daarenboven met eene verschrikkelijke ziekte bezocht werd, en wat moeten wij dan zeggen, die zoo veel, zoo lang, zoo onverdiend, zoo boven anderen het goede van God ontvingen, en bij wie het kwade nog zoo weinig en zoo gematigd is?

Pred. III: 2.

Er is een tijd van sterven.

Ook voor mij komt zulk een tijd. Zij is zoo gewigtig, er zal alles en voor eeuwig van afhangen hoe mij de dood vindt, en waar hij mij brengt; men leze het XXXIe gezang.

Gen. XXVII: 2^b.

Ik weet den dag mijnes doods niet.

De vrome en zich zwak gevoelende Izaäk liet zich door die gedachte besturen, om in tijds af te doen in zijn huis en met zijne

kinderen, waartoe nu nog gelegenheid was. De onzekerheid van den dag mijnes doods, moet mij geen uitstel doen nemen, om heden en terstond te doen, wat er voor mijn eigen heil en dat mijner betrekkingen moet en nog kan geschieden.

Openb. III: 20.

Ziet ik sta aan de deur en ik kloppe, indien iemand mijne stemme hoort, en de deur opendoet, ik zal tot hem inkomen.

Bij den hard-slapenden moet soms met kracht aan de deur geklopt worden, om hem wakker te maken, vooral wanneer zijn huis en leven in gevaar is. Door ziekte klopt de vriend en redder onzer zielen met dubbelen nadruk aan ons hart. Ach! wijst Hem niet af, maar hoort zijne stem en houdt de deur niet langer gesloten.

§ 2.

BIJ DEN WENSCH OM BETER TE WORDEN,

Zijn tot waarschuwing de voorbeelden van Pharao die tot Mozes zeide: Bid vuriglijk tot den Heere uwen God, dat Hij slechts dezen dood van mij wegneme. Exod. X: 17.

Ahazia die wilde weten of hij van zijne ziekte genezen zou. Men leze de geschiedenis 2 Kon. I. en zie in hem een schrikkelijk voorbeeld van de verharding eenes onverbetterlijken kranke.

Asa. Van dien vroeger zoo uitmuntenden koning lezen wij 2 Chron. XVI: 12. *Daar toe ook zocht hij den Heere niet in zijne krankheid, maar de Medicijn-meesters.*

Tot opwekking en navolging strekken:

Hiskia die het biddende tot God wende. Jesaja XXXVIII: 3.

De *Dichter*. Psalm CXVI: 1—3.

De *kranke* die in de Evangeliën tot den grootsten Geneesmeester kwamen, om zijne ontferming en hulp in te roepen. Hij kan helpen, Hij alleen.

§ 3.

OPWEKKING TOT NADENKEN.

Deut. VIII: 2.

Gij zult gedenken alles des wegs, dien u de Heere uw God deze veertig jaren in de woestijn geleid heeft.

Wat heeft God aan u gedaan? Welke ze-

geningen, verschooningen, uitreddingen, vermaningen, waarschuwingen gegeven, denkt op het stille ziekbed eens terug op den weg van God met u.

Klaagl. III: 40.

Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken en laat ons wederkeeren tot den Heer.

Het oog naar binnen gekeerd, op uw bestaan en bedrijf voor God en menschen, wat is er misdreven, wat verzuimd, wat verzon- digd? Wien hebt gij gediend, God of de zonde, Jezus of de wereld? Laat uw geweten spreken.

2 Cor. XIII: 5.

Onderzoekt uzelfven of gij in het geloove zijt; beproeft uzelfven, of kent gij uzelfven niet?

Dat moeten wij weten, of wij in waarheid in den Heere Jezus gelooven, dan of wij het slechts belijden, want zonder dat geloof is het onmogelijk God te behagen, en kunnen wij geen hope hebben, en waar het in het hart is, daar is Christus dierbaar,

hebben wij zijne geboden lief en wordt de ziel gereinigd.

Openb. II: 5.

Gedenkt waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeert u.

Dit zegt Jezus die onze werken weet tot zulken: *die hunne eerste liefde verlaten hebben*, te voren betere menschen, ijveriger Christenen waren, naauwgezetter leefden; maar die verachterd en vertraagd zijn in het goede. Zou hij dat ook tot u of mij zeggen? Onderzoeken wij dit bij ons zelve.

Psalm CXXXIX: 23, 24.

Doorgrond mij o God! en ken mij, beproef mij en ken mijne gedachten, en zie of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigten weg.

Ons hart is arglistig, onze eigenliefde, waardoor wij ons voor onszelven willen verbergen, is zoo groot, dat wij wel gedurig hoog noodig hebben te bidden, dat God, die ons door en door kent, ons bekend make met onze zonden, en de geheime schuilhoeken van het kwaad. Men leze de 12

eerste verzen van dezen Psalm, en Gezang
LXXXIII: 1—3. C: 5.

§ 4

OPWEKKING TOT BIDDEN.

Jacob. V: 13^a.

Is iemand onder u in lijden, dat hij bidde.

Het gebed moet het eerste zijn in den nood. Wie anders kan redden, ondersteunen en doorhelpen. Wie de bezoeking heiligen dan God alleen. Tot wien gaat het verlegen kind eerder, dan tot zijnen vader, tot wien zal de magtelooze mensch, de arme zondaar henen gaan, dan tot den almachtigen en ontfermenden God en Vader?

Matth. VII: 7, 8.

Bidt en u zal gegeven worden, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal open gedaan worden, want een iegelijk die bidt, ontvangt; die zoekt, die vindt; en die klopt, dien zal open gedaan worden.

Een ieder mag, en een ieder moet bidden. Ons bidden moet waarlijk zoeken en als een

aanhoudend kloppen zijn, en die dat doet, zal ontvangen, zal vinden. Dit zegt en belooft ons Jezus Christus die den Vader kent, en op zijn woord en belofte kunnen wij immers vast staat maken. Men leze Psalm CXLV : 6 in rijm.

Luc. XI: 13.

Indien gij die boos zijt, weet uwe kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de Hemelsche Vader den Heiligen Geest geven dengenen, die Hem bidden.

Dat is eene heerlijke belofte! De Heilige Geest is de beste en noodigste gave, meer waard dan gezondheid, rijkdom en eer. De Heilige Geest is noodig om ons te onderwijzen, te reinigen, te vernieuwen, te vertroosten, om ons licht en kracht, geloof en moed, onderwerping en lijdzaamheid te leeren; dezen wil God geven op het gebed, meer dan gij vaders en moeders, uwe kinderen goede gaven geeft, dat zegt ons Jezus zoo stellig, zoo bepaald, zoo treffend, dat wij hier allen aandrang en aanmoediging vinden, om met ernst en vertrouwen om

dien Geest te bidden. Men leze de 12
vorige verzen, en het LXXXIe Gezang.

LUC. XI: 1.

Heere! leer ons bidden.

Wie kan het ons beter leeren? Jezus wil het ons leeren. Ons ontbreekt dikwijls de lust, de kracht, de wijsheid, de ootmoedige en vrijmoedige geest om te bidden. Smeeken wij dat alles van Hem, die den geest der gebeden ons schenken wil. Men leze Gezang LXXIX.

§ 5.

VOOR ONGEVOELIGE KRANKEN.

Eph. V: 14.

Ontwaakt! gij die slaapt, en staat op uit de dooden! en Christus zal over u lichten.

Als iemand, die op den top van een mast, of aan den rand van eenen diepen afgrond zorgeloos slaapt, en dus elk oogenblik in het grootste gevaar is om in den afgrond neêrtestorten, zoo is het met den ongevoeligen krankten, die zijne oogen niet opent voor zijnen zielstoestand, en het eeuwig gevaar dat hem dreigt. — Ontwaak!

ontwaak! wordt hem door de ziekte, door het woord van God toegeroepen. Men leze Ps. XXXII: 5 in rijm, en Gez. CLVII: 3.

Jerem. V: 3.

Gij hebt ze geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld, zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen, zij hebben hunne aangezichten harder gemaakt dan eene steenrots, zij hebben geweigerd zich te bekeeren.

Dit is diep ongelukkig, wanneer het ondeugende en ongehoorzame kind onder de kastijding van den goeden vader niet wil buigen, geene schuld wil erkennen, en een hart als steen toont te hebben; wat is er van een mensch, die alzoo ongevoelig zich onder de bezoeken van den hoogen en goeden God betoont, te verwachten? Leest dit Spreuk. I: 20—23.

Luc. XVI: 25.

De rijke stierf ook, en werd begraven, en hij hief zijne oogen op in de helle, zijnde in de pijn.

Dat was eene ontzettende uitkomst voor

den man, die alle dagen vrolijk zonder aan God en de eeuwigheid te denken, of om het heil zijner onsterfelijke ziel zich te bekommeren, had voortgeleefd, en in zijne zonden gestorven was — alles was verloren; geld en goed, eer en genoegens, en dat nog meer zegt, zijne ziel was verloren. Nu was het te laat, de deur der behoudenis was voor altijd gesloten, de tijd der genade, de dag der zaligheid was voorbij gegaan. — O mogt dit aandoenlijk voorbeeld ter waarschuwing van allen strekken, om het hart niet te verharden. Men leze Psalm XLIX: 7 en LXXIII: 14 in rijm. Luc. XIII: 24—27, benevens deze geheele gelijkenis, vs. 19—31.

§ 6.

VOOR KRANKEN DIE MET HUNNE ZONDENSCHULD EN HET GEVAAR HUNNER ZIEL ONBEKEND ZIJN.

Hebr. IV: 13.

Er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem, maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de oogen desgenen, met wien wij te doen hebben.

Met den Alwetenden, Heiligen maar ook

nu nog in Christus voor u en mij genadigen God hebben wij te doen. Hij weet alles en kent ons tot op den bodem van ons hart. Voor Hem kunnen wij niets verbergen; wat ziet hij niet in ons! Wiens oordeel is naar waarheid, het zijne of het uwe? Wiens uitspraak zal in het gerecht gelden, het uwe of het zijne? Als Hij tegen ons is, wie zal zal dan voor ons zijn? Waarom dan langer u voor Hem verborgen, die zich nog over u ontfermen kan en wil?

Luc. XIX : 42.

Nu is het verborgen voor uwe oogen.

Jezus weende over de blindheid van Jeruzalems inwoners, die het gevaar dat hun dreigde van wege hun ongeloof en onbekeerlijkheid, niet inzagen. Zou Hij ook reden hebben om over u of mij te weenen? Het moet wel een droevige zaak zijn waar over Hij tranen stort, en het is ons een bewijs hoezeer hem onze behoudenis ter harte gaat, en het mag ons opwekken om aan zijne liefderijke stem gehoor te geven: *och of gij nog in dezen uwen dag mogt bekennen wat tot uwen vrede dient.*

Openb. III: 17.

Gij weet niet dat gij zijt ellendig en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt.

Ellendig te zijn en het niet te weten, ja niet te willen weten, is wel een beklagenswaardige toestand: rijk in zijne eigene oogen te zijn, en arm voor God te wezen, te meenen dat men gezond is, terwijl de geneesmeester ons als doodelijk krank beschouwt, is de gevaarlijkste verblindings, waarvan men hoe eer zoo beter moet genezen worden. Zou het ook uw toestand zijn, Lezer! Hoort dan naar de raad die gij leest vs. 18. Open uwe oogen voor uzelf, uwe ongerechtigheid, en behoud u om uwes levens wil.

§ 7.

VOOR KRANKEN DIE MET ZICHZELVEN
VOLDAAN ZIJN.

De gelijkenis van den *Pharizeër* en *Tolenaar* worde gelezen: Luc. XVIII: 10—14.

Wiens beeld vertoont gij, die, om dat gij geen hoereerder, geen dief, geen dronkaard zijt, naarstig en ijverig waart in uw werk, ter kerk en ten avondmaal kwaamt, en niemand op u iets te zeggen weet, u met den

hemel vleit? Is dat niet als den Pharizëer gedacht en gesproken? Regtvaardig in uwe eigen oogen zijt gij een walg in die van God. Hoeren en tollenaars zullen u indien gij u niet verandert, voorgaan in het koningrijk van God, dit zegt Jezus: Matth. XXI: 31.

Joh. III: 5, 6.

Voorwaar! voorwaar! zeg ik u, ten zij dat iemand wedergeboren wordt, hij kan het koningrijk Gods niet zien; want wat uit vleesch geboren wordt, dat is vleesch, en wat uit den Geest geboren is, dat is Geest.

Zoo heeft de Heer gesproken, gij en ik moeten in den grond onzer harten veranderd en vernieuwd worden door den H. Geest, anders komen wij in zijn koningrijk niet. Van dien grondregel zal en kan hij niet afgaan. Geloofst gij dat?

Psalm CXLIII. 3.

Ga niet in het gerigt met uwen knecht, want niemand die leeft, zal voor uw aangezicht regtvaardig zijn.

Zoo sprak en bad David, de man naar

Gods hart, niet alleen hier, maar overal in de Psalmen; zoo spraken en baden eens Petrus, Jacobus, Johannes, en Paulus, ja de beste en godvruchtigste menschen van allen tijden. En gij zoudt dan meenen door uwe eigene deugd en goede hoedanigheden voor den alwetenden en heiligen God te kunnen bestaan? Arme menschen! wij beklagen u over uwe jammerlijke verblindings. Lees Gezang. LXXXIV: 4.

Rom. III. 23, 24.

Zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods, en worden om niet geregtvaardigd uit zijne genade door de verlossing die in Christus Jezus is.

Hier is geen onderscheid: rijk of arm, oud of jong, Heiden of Jood, Pharizeër of Tollenaar, allen hebben gezondigd, en missen de gunst, de goedkeuring en de gelijkvormigheid aan God; en er is maar één weg om zalig te worden, uit louter genade, alleen om de verdiensten van Christus, door het geloof in Hem, en de vernieuwing van hart en leven. Gez. XL: 5, 6.

§ 8.
BEGINSELEN DER ONTWAKING.

Matth. XVI: 26.

Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld won, en hij lijdt schade aan zijne ziel?

Welk eene winst aan de eene, welk een verlies aan de andere zijde! Een geheele wereld te bezitten, kan nog niet opwegen tegen het verlies der ziel, het eerste zou op zijn hoogst slechts eenige jaren duren, het andere is voor eeuwig. Gij begint het te gevoelen, hoe arm ijdel en nietig alles in de wereld is, en hoe onberekenbaar gewichtig de eeuwigheid is, welke gij te gemoet gaat. Als men op het ziekbed ligt, dan moet de rijke, de aanzienlijke, de koning zelfs erkennen: ijdelheid der ijdelheden! het is alles ijdelheid!

Rom. VI: 21.

Wat vrucht hadt gij toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt? Want het einde derzelve is de dood.

Ja schamen, bitterlijk schamen moeten wij

ons over zoo vele dwaasheden en zonden, aan welke wij in gezonde dagen ons overgaven, waarmede wij den kostelijken tijd verbeuzelden en verzondigden, wat vrucht hebben wij nu van die ijdele vermaken, van al dat slaven en wroeten in de wereld, en van dat leven buiten God en Christus in de dienst der zonde? Hoe wrang zijn de vruchten, die dit nu oplevert? — Angst, berouw, wroeging, een ledig en ontrust hart, dat is de bezoldiging der zonde, hoe vele reden, om het voor God en menschen te belijden: Ik heb zottelijk gehandeld. —

LUC. XVI: 17—19.

Tot zich zelve gekomen zijnde, zeide hij: ik zal opstaan en tot mijnen vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: vader! ik heb gezondigd tegen den hemel en tegen u, en ik ben niet waardig uw zoon genaamd te worden.

Het geeft eenige hoop, wanneer de mensch tot zichzelf begint te komen, dat leert men niet in het gedruisch en genot der wereld. Maar dat wil God u nu leeren op het stille ziekbed. Begint gij te zien en te

erkennen: zoo ondankbaar en onwaardig als die verloren zoon heb ik mij gedragen, o! volgt hem dan ook na in het opstaan en weder keeren, in het schuld belijden voor den Vader in de hemelen, die door Jezus ons hier zoo aandoenlijk geteekend wordt, als gereed staande om den zich bekeerenden zondaar wederom aan te nemen. Men leze dit geheele hoofdstuk en Gezang XXXIX.

§ 9.

AANMOEDIGENDE UITSPRAKEN DES BIJBELS BIJ HET BESCHAMEND EN NEËRDRUKKEND GEVOEL VAN ZONDEN.

Ezech. XXXIII: 11.

Zoo waarachtig als ik leve, spreekt de Heere, zoo ik lust heb in den dood des goddeloozen, maar daarin heb ik lust, dat de goddelooze zich bekeere van zijnen weg en leve.

Dit zegt God, de Waarachtige, — dit betuigt Hij met eenen plegtigen eed. Dit laat Hij u nog hooren. Er is dan geen twijfel aan of Hij uwe bekeering en zaligheid verlangt. Laat ons in aanbidding nedervallen voor zulk eenen God, die zich voor zijn eigen schep-

sel, voor den goddeloozen zondaar zoo diep nederbuigt, dat Hij hem met eenen eed verzekert: Ik wil niet, dat gij verloren gaat! Psalm LXXXVI: 3 in rijm, Gez. XXXVIII: 2, 3.

Joh. VI: 37.

Die tot mij komt, zal ik geenszins uitwerpen.

Zoo onbepaald en stellig sprak Jezus voor hen die toen leefden, en voor alle volgende eeuwen. Wie tot mij komt, dat is: in mij gelooft, al is hij nog zoo gering, onwetend, en afgedwaald, hoe ellendig en onwaardig ook, indien hij tot mij komt, ik zal hem niet afwijzen, niet verstoten, maar aannemen en helpen. Dat woord staat daar voor u en voor mij, en Hij die het gezegd en beloofd heeft, is de Onveranderlijke.

Het gansche Evangelie staat er ons borg voor, nooit heeft hij iemand afgewezen, en het is bevestigd door de ondervinding van allen, die ooit tot hem kwamen.

1 Joh. I: 7.

Het bloed van Jezus Christus des Zoons Gods, reinigt ons van alle zonden.

Op Jezus Christus en zijn kruis moet het oog des geloofs gevestigd zijn, want daarin ligt de eenige, maar ook volkomene grond van onze hoop en troost, en van onze geheele zaligheid. In Hem alleen is onze bedekking, onze gerechtigheid en vrijmoedigheid, om tot God als onzen genadigen God en Vader, met toeverzigt weder te keeren.

Ik zou bijna het geheele Evangelie moeten uitschrijven, wanneer ik alle de plaatsen wilde bijbrengen, die ons dit leeren. Men leze Rom. V: 6, en vervolgens 2 Cor. V: 18—21.

1 Cor. I: 30.

Die ons van God geworden is tot wijsheid, regtvaardiging, heiligmaking en verlossing.

Tot dat alles hebben wij den Heere Jezus noodig, om onze blindheid en onwetenschap wegtenemen, om onze zondenschuld te bedekken niet alleen, maar ook om ons van de zonden zelve, en de heer-

schappij derzelve te bevrijden, ons tot reine en heilige menschen te maken, die met lust en ijver God zoeken te dienen en om van alle de droevige gevolgen der zonde in ons en buiten ons volkomen te verlossen. Wij moeten hem tot dat alles ook begeeren, kiezen, en ons door geloof in alle die betrekkingen aan hem verbinden, en met Hem vereenigd, niet alleen vergeving en zaligheid, maar ook vernieuwing des harte, en heiligmaking des levens bij hem zoeken. Men leze Gezang CXXX: 5, LXII: 1 en 9.

§ 10.

AANMOEDIGENDE VOORBEELDEN.

Psalm XXXII: 5.

Ik zeide: ik zal belijdenis van mijne overtredingen doen voor den Heere; en Gij vergeeft de ongerechtigheid mijner zonde.

Het was eene groote zonde, die David begaan had. Hij wilde ze eerst bedekken, maar toen zijne oogen geopend werden, en hij zag hoe zwaar hij zich tegen God bezondigd had, toen viel hij voor den Heere in den diepsten ootmoed, en met

opregte schuldbelijdenis neer, gelijk wij dit zien in den 51sten Psalm, en zoodra hij dit deed, vergaf God hem zijne zonde. Men leze den geheelen XXXII^{sten} en CIII^{den} Psalm.

2 Chron. XXXIII: 12, 15.

Als hij hem benaauwde, bad hij het aangezicht des Heeren zijnes Gods ernstelijk aan, en vernederde zich zeer voor het aangezicht des Gods zijnes Vaders, en bad Hem, en de Heere liet zich van hem verbidden en hoorde zijne smeekingen.

Er zijn weinige zulke groote zondaars gelijk Manasse, die zooveel kwaad gesticht en anderen tot het kwaad verleid hebben. Hij was lang onbekcerlijk en hoorde naar geene waarschuwingen, God bezocht en vernederde hem, de benaauwdheid opende zijne oogen, en verbrijzelde zijn hart, hij dacht aan zijnen vromen vader, hij wende het tot God, hij zocht hem van ganscher harte, bad ernstig, en de Heer verhoorde dien goddeloozen Manasse. Men leze dit hoofdstuk van vs. 1—15.

1 Tim. I : 16.

Mij is barmhartigheid geschied, op dat Jezus Christus in mij, die de voor-naamste ben, (der zondaren) alle zijne langmoedigheid zou betoonen, tot een voorbeeld dergenen, die in Hem gelooven zullen ten eeuwigen leven.

Aan Paulus, die een lasteraar, een vijand en een vervolger van Christus en Zijne gemeente in zijn ongeloof geweest is, is genade bewezen; tot een aanmoedigend voorbeeld, schrijft hij zelve voor alle volgende eeuwen, opdat niemand aan den rijkdom van Gods vergevende liefde zou twijfelen, maar het als een getrouw en alle aanneming waardig woord zou erkennen, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken. Men leze vs. 12—17.

§ 11.

BIJ ONVRIJMOEDIGHEID DES GELOOFS.

1 Joh. V : 9—12.

Indien wij het getuigenis der menschen aannemen, het getuigenis Gods is meerder. Die in den Zoon van God

gelooft, heeft het getuigenis in zich zelve, maar die God niet gelooft, heeft hem tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet gelooft heeft het getuigenis dat God getuigd heeft van Zijnen Zoon.

Op plegtige en herhaalde getuigenissen van menschen, die wij voor opregt en eerlijk houden, verlaten wij ons, schoon wij weten dat zij veranderlijk, sterfelijk zijn, dikwijls niet volbrengen kunnen, wat zij beloofden, en wij zouden dan op het getuigenis van den waarachtigen eeuwglevenden, almachtigen en getrouwen God niet durven staat maken! Wij zouden door ons twifelen Hem, o! wij durven het nauwelijks schrijven — *Hem* tot een leugenaar maken! Wie beeft niet voor zulk eene belediging des ongeloofs? Men leze Gezang CXXVIII: 2.

Marc. IX: 24.

Ik geloove Heer! kom mijne ongeloofigheid te hulp!

De man, die dit met tranen zeide, beled wat hij gevoelde, de kleinheid en zwakheid van zijn geloof; hij wenschte meer en vaster te kunnen gelooven, hij had eenig vertrouwen

en hoop, maar hem ontbrak de kracht; hij bidt: kom mijn ongeloovigheid te hulp, versmaad mij niet om mijn klein geloof, en wijs mij niet af, om de zwakheid van mijn vertrouwen. — Deze bede willen wij de onze maken, wanneer wij de onvrijmoedigheid en wankelbaarheid van ons geloof, tot onze droefheid opmerken, niet om ze te verschoonen, maar om er vergeving voor te vragen, en kracht tot vermeerdering van ons geloof van Hem af te smeeken.

§ 12.

VERBINDTENIS EN TOEWIJDING AAN GOD
IN CHRISTUS.

Psalm CXIX: 94.

Ik ben de uwe, behoud mij!

Het is veel gezegd, wanneer men dit van geheeler harte voor den Allerhoogsten kan verklaren, Gode geheel ten dienste te wijden, zich met zijn geheele persoon en leven onverdeeld voor eeuwig te verbinden, om Hem te dienen en te leven. Dat gaat zamen; zullen wij door God behouden worden, dan moeten wij ook de zijne zijn, wij hebben ons door de zonden aan zijn opzigt en ge-

hoorzaamheid onttrokken , God roept ons terug , wij worden wederom zijn eigendom , zijne dienaars , wanneer wij ons vrijwillig , opregt en geheel onder zijn opzigt stellen , toevertrouwen , en ons tot zijne gehoorzaamheid verbinden. Gezang XLVIII: 10.

2 Cor. VII: 10.

De droefheid naar God werkt eene onberouwelijke bekeering tot zaligheid.

De ware droefheid over de zonden is uit God , wordt meest in het verborgen voor God betoond , leidt en drijft tot God. En hare vrucht is de onberouwelijke , ja wel onberouwelijke bekeering , die reeds voor het hart hier zaligheid aanbrengt , en eenmaal in de volkomene eeuwige zaligheid eindigen zal. Eene welberadene , vaste , onverbreekelijke , beslissende keus is het , wanneer wij God in zijne beminnenswaardigheid , en de bekeering niet slechts als noodzakelijk , maar als zaligheid erkennen. Psalm CXIX: 53 , 82 , 83 in rijm.

Josua XXIV: 15.

Aangaande mij en mijn huis , wij zullen den Heere dienen.

Kan ik deze taal van den voortreffelijken

Josua in waarheid overnemen? Is het bij mij, gelijk bij hem, eerst voor mijzelf, en dan ook zooveel in mijn vermogen is met mijn huis God dienen, Hem alleen en te allertijd dienen? Schaam ik mij niet voor deze keus, waar het noodig is uittekomen? Durve ik, al werd ik door niemand gevolgd, alleen staan, en mij van anderen onderscheiden? Die vraag is gemakkelijker in de ziekenkamer, als in het midden van het dagelijksch bedrijf en de aftrekkingen der wereld te beantwoorden. De Josua's echter voeren deze taal, en bevestigen ze met de daad ook onder de menschen, in hun' kring en werk, en het licht van hun geloof en godsvrucht is niet verborgen onder een korenmaat, maar schijnt naar buiten. Men leze dit Hoofdstuk vs. 15—27.

§ 13

KLAGT OVER ZICH ZELVEN.

Psalm CXIX: 25.

Mijne ziel kleeft aan het stof, maak mij levendig naar uw woord.

Ja! dat gevoel ik met droefheid: mijn hart is nog al te zeer aan de aarde en de

voorbijgaande dingen dezes levens verkleefd. Zij trekken mij gedurig af van de hemelsche en geestelijke dingen, zij hinderen mij niet zoozeer door zichzelve, maar door dat ik er nog te groote waarde aan geef, te veel aan denk, te veel over bezorgd ben. Ach hoeveel reden om te bidden: Heere! maak mij levendig, wek mijn dof en laag gestemd hart op, maak het los van de aarde, trek het naar boven, en leer mij toch meer bedenken de dingen die eeuwig zijn. Men leze Gezang CXLVIII.

Rom VII: 24.

Ach! ik ellendig mensch! Wie zal mij verlossen uit het ligchaam dezes doods.

Zoo klaagde een Paulus bij het gevoel van de inwonende zonde. Het is ook eene droevige ervaring wanneer men dat woe- len der zonde, die tegenstand van het vleesch, dat telkens weder opkomen van verkeerde gedachten, wenschen, lusten, driften ontwaart, en daardoor gevangen wordt onder de wet der zonde. Hoe meer geestelijk licht, hoe spoediger en menig-

vuldiger gij dit zult ontdekken, hoe meer de nieuwe mensch in u is opgewekt, hoe meer u dit zal bedroeven, en hoe gereeder gij zijn zult om den opstand in uw binnenste te dempen, maar vraag het uzelfen hoe klaag ik? Bij wien en waarom klaag ik over de ellende? Is het gelijk bij Paulus, gepaard met een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mensch? Met een oog des geloofs op de verlossing door Christus, en met reikhalzend verlangen der hope op de eindelijke overwinning door Hem, die ons heeft lief gehad?

2 Cor. V: 4.

Want ook wij die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde.

Hoe menigmaal ondervondt de kranke de hindernis van het ligchaam voor de geestelijke overdenkingen en werkzaamheden. Nu eens is hij afgetobd, dan vadsig, dan wederom somber en neergedrukt. De ziekte grijpt hem zoo hevig aan, maakt hem onlustig, of ongeschikt, of vordert zoo vele bemoeijingen, dat hij naauwlijks geregeld denken kan, dat is voor den christen die gaarne in

de nabijheid van en in de gemeenschaps-
oefening met God en den Verlosser leeft,
eene pijnlijke toestand, het doet hem
zuchten, hij gevoelt zich door den last des
aardschen ligchaams bezwaard. Het is een
lijden waar tegen geen ander middel is, dan
het gebed om onderwerping, het geloof aan
het onveranderlijke van de genade Gods in
Christus, en de hope dat gelijk wij het
beeld van den aardschen gedragen hebben
wij ook het beeld van den Hemelschen dra-
gen zullen.

§ 14.

STRIJD MET ZICHELVEN.

Ps. XLII: 12.

*Wat buigt gij u neder, o mijn ziel!
En wat zijt gij onrustig in mij! Hoop
op God! Want ik zal Hem nog lo-
ven: Hij is de menigvuldige verlossing
mijns aangezigts en mijn God.*

Zoo moeten wij in neergedrukte oogen-
blikken met ons zelve kampen gelijk David.
Het in ons afkeuren, het ons zelve zeggen,
gelijk wij het aan een ander zouden doen:
Ziet naar boven! Hoop op God, wiens hand

niet verkort is, die u zoo dikwijls geholpen en nooit verlaten heeft; is hij uw God, dien gij door het geloof kent, en dient, wel dat is en blijft hij nu zoo wel als in blijde dagen: en wat is hierin niet opgesloten? God de Almagtige, de Algenoegzame, de Alwijze, de Onveranderlijke, die in zijn eigen Zoon en met hem alles geschonken heeft, uw God en Vader! Wel heft het oog dan naar boven en hoopt op Hem. Volgt David na die dit bij herhaling, wel driemaal in dezen en den volgenden Psalm tot zichzelf zeide; zegt het uzelfen zoo dikwijls en zoo lang, tot dat de rust uwer ziel hersteld is.

Klaagl. III: 21—25.

Dit zal ik mij ter harte nemen, daarom zal ik hopen. Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn, dat Zijne barmhartigheden geen einde hebben. Zij zijn alle morgen nieuw, uwe trouw is groot.

Ziet daar een kostelijk middel om, wanneer men door klagen en het staroogen op zijne smart, zich heeft afgemat, gelijk Jere-

mia in de vorige verzen ook gedaan had, zichzelve weêr te regt te brengen, dat zien namelijk op de blijken van Gods goedertierenheid, barmhartigheid en trouw, die zoo vele zijn, alle morgen nieuw en versch zijn; — dat zal ik mij ter harte nemen, daar op letten, daarvan spreken, dat mij diep inprenten. Langs dien weg zal uw hart opgebeurd worden, en gij duizendmaal meer stoffe vinden, om te danken dan om te klagen. Men leze Gez. XXIX, 2, 4, 7, 8.

Psalm LXXVII: 11—13.

*Daarna zeide ik: dit krenkt mij.
Ik zal de daden des Heeren gedenken,
en van uwe daden spreken.*

De godvruchtige Asaph leert ons hier, als wij door het tegenwoordige lijden worden ter neêr gedrukt, zoodat wij daaronder zouden verkwijnen, terug te zien op het vorige, ons te herinneren wat God al aan ons gedaan heeft, hoe Hij ons wonderbaar doorgeholpen, gesterkt en gered heeft, daaraan niet alleen denken, maar daarvan ook spreken tot anderen, want aan ons klagen hebben zij niets, daardoor wordt God niet

groot gemaakt, maar wel door het verkondigen van zijne goedertierenheid. Kunt gij in het tegenwoordige door uwe blindheid de stof daartoe niet vinden — wel dan op het voorleden gezien; want het klagen krenkt het hart, maar het spreken van Gods daden zal het vervrolijken. Die bevinding geeft immers hope? Men leze Psalm. LXXVII: 6, 7, 8 in rijm.

§ 15.

IN PIJNEN EN BENAAUWDHEDEN.

Jes. LXIII: 9.

In alle hare benaauwdheid was hij benaauwd.

Dat wordt er van den hoogen God getuigd, toen Israël, in Egypte zoo zwaar verdrukt en benaauwd werd. Gelijk een vader en moeder door de liefde tot hunne kinderen derzelve smarten en angsten mede gevoelen en met hun lijden, zoo stelt ons de profeet den Vader in de hemelen voor. Hij is geen onverschillige aanschouwer, hij weet het, hij beschikt het, hij bepaalt het; en toch laat hij het voortduren? Ja maar geen minuut langer dan het tot zijn oogmerk en uwe oefening volstrekt noodig is. Het

vuur voor de smeltkroes moet in die mate en zoo lang aangestookt worden, tot dat het goud en zilver genoeg gezuiverd is en met verhoogde glans te voorschijn komt. Men leze Gezang XXVI: 4, 5, 7.

Heb. IV: 15.

Die in alle dingen is verzocht geweest gelijk wij, doch zonder zonde.

Ja zulk een Hoogepriester, zulk een Heer en Leidsman hebben wij noodig, die het bij eigen ervaring weet wat menschelijk lijden, wat pijn en benaauwdheid is, wiens ziel bedroefd was tot den dood toe. Hem kunnen wij het klagen, hij verstaat ons, en Hij is nabij met zijn' Geest en genade, met zijne hulp en vertroosting. Wat heeft Hij uitgestaan en verdragen om onze zonden! Wat voor u! Hij zweeg, en klaagde niet! Men leze Gezang. CXXIV :8.

§ 16.

IN OOGENBLIKKEN VAN VERADEMING-
EN VERKWIKKING.

Psalm XL: 18.

*Ik ben wel ellendig en nooddruftig,
maar de Heer denkt aan mij.*

Te midden van het lijden ontbreekt het

niet aan proeven van Gods liefderijk aandenken, merk dat toch op, lezer! Elke verademing in uw leed, elke verzachting van smart, elke verkwikking naar het lichaam, elke deelnemende hulp en vertroosting die gij van menschen ontvangt, elke goede raad en opbeuring die u wordt toegediend, het is een aandenken Gods aan u. Want het is toch niet bij geval maar door Zijne Vaderlijke hand dat het u beschikt wordt. Wat moet ons hart niet gevoelen bij die gedachte: De Heer des Hemels en der aarde, de oneindige God denkt aan zulk een nietig schepsel, aan zulk een armen ellendeling en alles onwaardige zondaar. Men leze Gezang. XII: 1, 2, 4.

Jes. XLVI: 4.

Ik zal dragen en redden.

Dat beloofde de Heere aan zijn oude volk, dat bevestigt de ondervinding van alle tijden, en is het getuigenis dat de beproefden door lijden moeten afleggen. Redden uit de ongelegenheid is niet altijd te verwachten, zou ook niet altijd goed zijn. Wij verlangen dat wel, maar de Goddelijke wijsheid en liefde kan aan dit ons verlangen menigmaal

niet voldoen, maar dan wil hij toch helpen dragen, ondersteunen verkwikken, maken dat het kwaad niet te zeer treft, en dan gaat het met ons gelijk met Israël in de woestijn, zij kwamen te Elim daar waterfonteinen en palmboomen waren, Exod. XV: 27, waar zij voor een poos konden rusten, zich verkwikken, en nieuwe kracht verzamelen om de woestijn verder doortetrekken: dat doorhelpen en dat dragen moeten wij niet vergeten. Het zijn de uren van verkwikking op de reis. Het is een proef van de nabijheid en hulp van den oversten Leidsman. Men leze Psalm XXIII in rijm.

§ 17

IN EENZAAMHEID.

Joh. XVI: 32.

Gij zult mij alleen laten, en nogtans ben ik niet alleen, want de Vader is met mij.

De discipelen verlieten Jezus in de ure des lijdens, maar de Heere verlaat de zijnen nooit. Het kan gebeuren dat deelnemende vrienden ons ontbreken of van verre staan,

dat wij weinig of geene toespraak van menschen hebben, veel in het eenzame aan onszelven zijn overgelaten. o ! Denken wij dan aan den onzienlijken en alomtegenwoordigen God en Vader, wiens oog op ons is, wiens liefde nabij is, wiens woord ons verkwikt en wiens geest vertroost. Wij zijn nooit alleen, de Heere is dan meest nabij, wanneer wij die nabijheid het meest behoeven: het is de verborgen omgang door het gebed, en de gemeenschap door het geloof, welke op het eenzaam ziekbed kan doen juichen.

Ps. CIV: 34.

Mijne overdenking van Hem, zal zoet zijn.

Ja die stille overdenkingen, en eenzame bepeinzingen van het geen God is en blijft voor ons, van hetgeen hij in Christus voor ons gedaan en voor ons weggelegd heeft, van hetgeen Hij door zijn Geest al aan en in ons gedaan heeft, de overdenking van de wegen langs welke hij ons geleid heeft, van het goede dat wij ontvangen hebben en nog bekomen, de overdenkingen van zijne groote en dierbare beloften, van zijne goede en heilige bevelen en inzettingen

geven ons dikwijls zulke aangename oog-
hlikken, dat wij met den Dichter kunnen
zeggen: uwe inzettingen zijn mij gezangen
geweest ter plaats mijner vreemdelingschap-
pen en ik love u zevenmaal des daags voor
uwe regten. o! Zoete stonden der eenzaam-
heid! Zij verkwikken de ziel: dankt er
God voor!

§ 18

TEGEN ONGEDULD.

Rom. IX: 20.

*Wie zijt gij o mensch! die tegen God
antwoordt?*

Die vraag mogen wij den verdrietig kla-
genden, den met God twistenden mensch
wel voorleggen — wie zijt gij nietig schepsel,
onwijs mensch, alles onwaardig zondaar?
En gij zoudt u durven vermeten om den
hoogen God aan te klagen, zijn doen te
bedillen, tegen Hem in opstand te komen?
Zoudt gij in uwe dwaasheid den alleen Wij-
zen het plan willen voorschrijven, dat Hij
zou moeten volgen of zoudt gij, worm der
aarde! den Allerhoogsten rekenschap en ver-
antwoording afvragen? Zal het leem twis-

ten met den pottebakker? Valt in het stof neder, en schaamt u!

Spreuk. III: 11, 12.

Mijn zoon! verwerp de tucht des Heeren niet, en wees niet verdrietig over zijne kastijding: want de Heer kastijdt den genen die hij lief heeft, ja gelijk een vader den zoon in welke hij een welbehagen heeft. Men leze hierbij Heb. XII: 5—11.

Waarom kastijdt de vader zijn kind? Immers tot zijn best: maar als het nu zich vergramt tegen den vader, verzet tegen de tucht, meent dat hij niet wel behandeld wordt, kan dan het oogmerk, het goede doel des Vaders wel bereikt worden, bedreeft zulk een kind niet den vader, en benadeelt het zichzelf niet grootelijks? — Wien kastijdt de vader? Bastaarden en geen vreemden, op welke hij geene betrekking heeft? Of zijn het niet zulke die hij lief heeft, aan welke hij de hand houdt, die hij niet wil loslaten, maar van welke hij nog iets goeds maken wil. Zoo gedraagt zich dan God omtrent u niet als tegen bastaar-

den maar als tegen zonen, merkt dat op en dankt er Hem voor. Men leze Gezang XVII: 2.

Ps. CIII: 10.

*Hij doet ons niet naar onze zonden,
Hij vergeldt ons niet naar onze onge-
regtigheden.*

Dat doet God nooit, en daarom is er nooit reden tot klagen. Gij gelooft niet dat gij alles onwaardig zijt, wanneer gij mort en verdrietig zijt, gij denkt niet aan de menigte, aan de duizenden uwer zonden. Wat moest er van u en mij worden, wanneer God ons naar verdiensten behandelde, — dan lagen wij te zamen reeds in de eeuwige verdoemenis. Dank liever Gods groote barmhartigheid dat hij u zoo weinig en met mate kastijdt. Men leze Psalm. CIII: 4, 5 in rijm.

Joh. XVIII: 11.

*Zou ik den drinkbeker niet drinken,
dien de Vader mij gegeven heeft.*

Zoo sprak de Heer en hoe spreekt gij zijn discipel? Dien bitteren en vreeselijken beker weigerde hij niet, en gij zijt ontevreden, wanneer u slechts eenige weinige druppelen te drinken gegeven worden? O die onbuigzaamheid en onwilligheid onder de hand

Gods is hem tot smart, en uwe schuld en sehande, zij moet ten ondergebracht worden, of gij zijt ongeschikt voor den Hemel. Het is het vleesch dat moet gekruisigd worden. Indien gij door den Geest de werkingen des ligchaams doodt, zoo zult gij leven. En die Hem het kruis niet nadraagt kan mijn discipel niet zijn, dat heeft ons Jezus zelve gezegd. Men leze Gezang CXXXI. 1, 3, 5, 6 en leze CXXXII: 2, 3.

§. 19.

OPWEKKING TOT ONDERWERPING.

Exod. X: 3.

Doch Aäron zweeg stil.

Het was wat te zeggen voor Aäron twee volwassene zonen in één oogenblik door een oordeel Gods in hunne zonden te zien sterven. En toch zweeg Aäron stil, uit eerbied voor God die het gedaan had, uit billijking van Gods weg; hij durfde en wilde niets zeggen, om dat God het gedaan had, wiens doen altijd Majesteit en Heerlijkheid is. Er is een zwijgen met den mond, maar ook een zwijgen met het hart, het eerste is voor de menschen, het andere kent en

ziet God alleen; waar het laatste plaats heeft, zal ook het eerste gevonden worden, het is de ootmoed en het geloof waardoor wij dit beoefenen kunnen. Het is zoo betamelijk en zoo Godverheerlijkend, dat wij niet genoeg hierom bidden en naar hetzelfde streven kunnen. Men leze Gezang XXI.

2 Sam. XV: 26.

Indien Hij alzoo zal zeggen: Ik heb geen lust aan u. Ziet! hier ben ik, Hij doe mij, zoo als het goed is in Zijne oogen.

Dit is wel diepe onderwerping, en onbepaald overgeven aan de Goddelijke beschikking. David gevoelde toen meer dan ooit, hoe schuldig hij voor God was, zijn gemoed was verbrijzeld van wege zijne zonde. Ik ben het waardig, dat God mij zoo zwaar bezoekt, en de grievende smart moet ondervinden, dat mijn eigen Zoon mij naar kroon en leven staat, de Heere is regtvaardig. Ik durve niets afbidden; wil hij mij nog dieper vernederen, ja dooden, ziet hier ben ik! Hij doe met mij wat goed is in zijn oogen. Zoo dacht en sprak David.

Dat is regt bukken voor God! Dat is Hem verheerlijken in den weg zijner gerigten. O! mogt ik er iets, ja veel van leeren. Men leze Gezang LXVIII: 2, 5, 7.

Job I: 21.

De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd.

Het staat den Heer en eigenaar vrij om terug te nemen, wat het zijne is; niets is het mijne, mijn goed, mijn gezondheid en kracht, mijn leven, het is alles het zijne. Van Job werd alles terug genomen wat God hem zoo ruim geschonken had, zijne bezittingen, zijne kinderen, zijne gezondheid, hij had alles verloren. Dat heeft de Heere gedaan, Hij was vrij in 't geven, vrij in het nemen, zijn naam worde door mij geëerd en verheerlijkt! Mocht ik in veel kleiner smart Job nazeggen niet alleen met de mond maar met het hart, wat hij in veel grooter lijden zoo schoon en treffend sprak. Ach! hoe moet ik mij schamen onder het heerlijk licht van het Evangelie, en bij het weinige leed dat mij treft zoo ver bij dezen

ouden vromen man achtertestaan. Men leze
Jacob, V: 10, 11 en bidde Gez. LXII: 2.

Psalm XXXIX.

*Ik zal mijnen mond niet opdoen, want
gij hebt het gedaan.*

Die overtuiging: God heeft het gedaan, doet het godvruchtig gemoed, dat doordrongen is van eerbied voor Gods oppergezag en den afstand gevoelt tusschen den Allergoogsten en zichzelf, de hand op den mond leggen, hij durst even min als David iets zeggen. Maar het geloof dat Hij die het gedaan heeft dezelfde God en Vader is, die hem in Christus in genade aanneemt, alle zijne zonden vergeeft, en het eeuwige leven schenkt, dit doet hem met volkomen vertrouwen berusten, dat het wel gedaan is, want wat de hoogste wijsheid en liefde doet, kan niet anders, dan wijs en goed zijn, dan is die gedachte: Gij Vader in de Hemelen hebt het gedaan alleen genoeg om niet alleen als schepsel maar ook als kind te buigen, en met David te zeggen, ik zal mijn mond niet op doen, want de beker van mijn lijden komt van een vaderhand.

OPWEKKING TOT LIJDZAAMHEID.

1 Petr. I: 6, 7.

Nu een weinig tijds zoo 't noodig is bedroefd zijnde door menigerlei verzoe-kingen, op dat de beproeving uwes geloofs, die veel kostelijker is dan des gouds het welk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden wordt te zijn tot lof, eer en heerlijkheid in de openbaring van Jezus Christus.

Dat is eene heerlijke plaats, ieder woord heeft hier nadruk, het lijden wekt droefheid, maar het duurt slechts *weinig tijd*, het komt en blijft alleen indien het noodig is en zoo lang het noodig is, het oogmerk is *beproeving* van de echtheid des geloofs ter loutering, zuivering en afscheiding van het geen er niet bij behoort, om het in den dag van Christus in al deszelfs glans te openbaren. Zalig hij die de proef doorstaat, gelouterd uitkomt, dan zal het treuren dat hier geschiedt, in eeuwige blijdschap veranderen, God en den Zaligmaker voor het geen hier deed schreijen, dank en eer worden toegebracht.

2 Thess. III: 5.

De Heere rigte uwe harten tot de liefde Gods en de lijdzaamheid van Christus.

Dat bidt Paulus voor Christenen, die het woord Gods onder vele verdrukkingen hadden aangenomen en om hun geloof veel smaad en lijden moesten verdragen. De liefde Gods en de lijdzaamheid van Christus zijn de twee punten, waarhene oog en hart gedurig moeten gericht zijn, zij moeten het voorwerp onzer beschouwingen en overdenkingen, van ons geloof, deelneming, aanbidding en verlustiging uitmaken, dan leeren wij lijden naar den wil van God, dan leeren wij de les der lijdzaamheid. — O! bid voor u zelve en voor elkanderen dat de Heere daar toe uwe harten bewerke en rigte.

Hebr. XII: 2.

Ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, die het kruis heeft verdragen en de schande veracht.

Ziet op Hem in uwe beproevingen en smarten. Gij op een zacht rustbed, en de Heer aan een kruis; Hij werd gesmaad,

bespot, en gij beklaagd en geholpen; Hij van allen verlaten en gij omringd door trouwe vrienden en betrekkingen. Ziet op dat Lam Gods, het welk zich voor u ten offer gaf. Slaat gedurig uw oog op dien grooten voorganger, houdt het onbewegelijk op Hem gevestigd, Hij ging ons voor in lijdzaam lijden, Hij roept u tot zijne navolging, Hij sterkt en verkwikt u door zijne liefde, en de uitkomst gelijk ze voor Hem was, zal ook voor u zijn wanneer gij de zijne zijt, een ingaan in zijne vreugde. Gezang CXLVIII: 3.

§ 21.

BIJ LANGDURIG EN VERMENIGVULDIGD
LIJDEN.

Denk aan den 58 jaar krank geweest zijnde man te *Bethesda*, Joh. V: 1, 5—9, aan de vrouw die 12 jaren met eene ongeneeslijke kwaal bezocht was en daarbij al haar vermogen had opgeofferd, Mark. V: 25—34, aan Aeneas te *Lijdda* die 8 jaren aan eene verlamming te bed gelegen had, Hand. X: 55—55, aan den 40 jarigen kreupele bedelaar die van de geboorte af ellendig en arm geweest was, en die allen hebben

naderhand God gedankt dat zij niet vroeger genezen zijn, om dat zij dan Jezus Christus als hunnen grooten redder niet zouden gekend hebben, en geene zulke toonbeelden ter verheerlijking van zijnen naam zouden geweest zijn. Ja maar zij werden genezen en ik niet! de lichamelijke herstelling was voor hen het minste, de kennis van Christus en een getuigen ter zijner eer te zijn, dat was het grootste en dit is ook voor u te verkrijgen.

Jacob I: 4.

De lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, op dat gij moogt volmaakt zijn, en geheel opregt, in geen ding gebrekkelijk.

Het is niet zoo zwaar om eenige uren en dagen, als weken en maanden geduldig te zijn, de Heer wil u de les der lijdzaamheid goed leeren, u in onderwerping en geloof bijzonder oefenen, boven anderen aan het beeld zijnes Zoons gelijkvormig maken, het is eene eervolle onderscheiding wanneer een leerling op de school van den Meester eene meer moeilijke les te leeren krijgt, een blijk van vertrouwen, wanneer

een Koning zijnen dienaar een gewichtig werk, of aan eenen zijner Generaals een gevaarlijke post aanbetrouwt, wanneer zij het gewillig aanvaarden, en getrouw uitvoeren, dan wacht hun groote lof en eer, zij zullen boven anderen gekroond worden.

2 Cor. IV: 17.

Onze ligte verdrukking die zeer haast voorbijgaat, werkt een gansch zeer uitnemend eeuwig gewigt der heerlijkheid.

Wij moesten rekenen gelijk Paulus, die nog vrij wat meer en zwaarder dan iemand onzer geleden heeft, hij noemt het lijden *ligt*, in vergelijking met het gewigt der heerlijkheid hier namaals; hij zegt het *gaat haast voorbij* in vergelijking met de eeuwige zaligheid. Ja waarlijk het is niet met elkanderen te waarden, het leed gaat haast voorbij, de tijd snelt daarhenen; iedere dag telt af, brengt nader aan het einde, daar aan het graf zijn wij aan de grenzen, en dan is al het vorige weggegaan. Hebt maar een weinig geduld, Christenen, de Heere komt en het Halelujah der Verlossing zal beginnen. Gezang CXCH: 4, 12.

TEGEN HET VOORUITLOOPEN.

1 Petr. V. 7.

Werpt alle uwe bekommernissen op Hem, want Hij zorgt voor u.

Men heeft soms vele bekommernissen die kwellen, is het niet uit het geen omringt en nabij is, dan uit het geen nog ver in de toekomst ligt. Petrus geeft een goede raad, werpt dat pak van zorgen, dat als een zware steen u drukt, van u af, wendt het van u weg naar Hem toe, die er voor zorgen kan, het alleen doen kan, en ook tot nu toe getoond heeft voor u te zorgen; met andere woorden: draagt uwe bezwaren en belangen biddend en vertrouwend aan God op, geeft ze geheel aan Hem over, Hij wil ze van u overnemen, en dat zal u verligten. Men leze Gezang XXIII.

Matth. X: 30.

De hairen uwes hoofds zijn alle geteld.

Wat vermoeit gij u toch met het bedenken van hetgeen u al in de toekomst kan overkomen, als dat gebeurt, en het eens zoo ver met mij gaat, hoe koom ik dat en

dat te boven? Gij bekommert en ontrust u over vele dingen. En gij kwelt u als of er geen God in den Hemel was, die het kan afwenden, matigen, doorhelpen. Staat niet alles in zijne handen, kan er iets u overkomen buiten zijnen wil? Zijn de hairen uwes hoofds niet allen bij Hem geteld, sterft er een muschje buiten zijn oog? Vreest dan niet voor menschen en omstandigheden, maar vestigt uw hoop op God. Men leze Matth. X: 28—31 en Matth. VI: 25 tot 33.

Matth. VI: 34.

De morgen zal voor het zijne zorgen, elke dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad.

Voor elke dag heeft God het leed afgewogen, nu moeten wij bij het geen heden mij beschikt is, niet dat van morgen en overmorgen en van volgende dagen in onze gedachten en vrees daar bij voegen, want dan vermeerderen wij het tegenwoordige kwaad, en leggen ons zelve een lijden op, dat God ons nog niet geeft, en dat wij niet weten of het ooit komen zal. Wij hebben genoeg aan hetgeen heden moet

gedragen worden. De morgen zal voor het zijne zorgen, dit weten wij, morgen leeft ook God, maar of wij dan zullen leven, dit weten wij niet. Men leze Gez. LXXX: 4, 11.

§ 23.

IN MOEDELLOOZE OOGENBLIKKEN.

Jesaia XL: 27.

Waarom zegt gij, o Jacob! en spreekt o Israel! mijn weg is voor den Heer verborgen en mijn recht gaat van mijnen God voorbij?

Gelijk Israël klaagt ook meermalen de lijder, wanneer hij in plaats van hetzelfde naar zijn wensch verligt en weggenomen te zien, integendeel het ziet voortduren en het soms verzaard wordt. Het antwoord dat de Propheet vs. 28—31 geeft, moet in die oogenblikken gelezen en bepeinst worden. Wie is God de eeuwige, de Schep- per, wiens hand niet verkort is, om te kunnen helpen, maar aan wiens verstand geen doorgronden is, wanneer hij het laat voortduren, en die dan kracht en sterkte kan en wil vermenigvuldigen als wij dreigen

te bezwijken. Men leze de beschrijving van Gods grootheid vs. 12—18, vs. 21—26.

Job. XV: 11.

Zijn de vertroostingén Gods u te klein?

Die vraag mag de Christen, als hij daar moedeloos is onder zijn lijden, zich zelven wel doen: is dan een Bijbel vol beloften en eene ervaring van zoo vele jaren dat God niet laat verzocht worden boven vermogen, u niet genoeg? Is God dan veranderd? Is Jezus Christus wederom gestorven? Is er geene eeuwigheid die alles vergoeden zal, te wachten. Zijn het kleine zaken die God u in Christus reeds gegeven en toegezegd heeft en voor u bewaart? Gaan dan uwe smarten boven de vergeving der zonden, de aanneming tot kinderen, de inwoning des Geestes, en de zaligheid uwer zielen? Of is het lijden van den tegenwoordigen tijd zoo groot dat geene verzadiging van vreugde bij Gods aangezicht, geen zien van God, geen gelijkworden aan Christus daar tegen kan opwegen? Beantwoord deze vragen. Men leze Gez. XXIV en XXVIII.

Matth. XIV: 31.

Gij kleingeloovige! waarom hebt gij gewankeld?

Als men met Petrus op den sterken wind en de onstuimige zee ziet, en niet op Jezus; dan zinkt men. Wij staan alleen door *zijne* kracht, door het geloof ontvangen wij ze, wanneer dit bezwijkt, dan schreeuwen wij vol angst, Heere! help mij ik verga! Het geloof wordt niet gesterkt wanneer wij alleen op de bezwaren en het lijden zien, het moet stil en onbeweeglijk op Hem zien, van wien licht, moed en kracht afdaalt. Hoe klein is dikwijls ons geloof, en hoe groot moest het zijn! Laat ons met de Apostelen bidden, Heere vermeerder ons het geloof! Men leze tot beschaming en opwekking wat de ouden door het geloof verrigt hebben, Hebr. XI.

§ 24.

DE DONKERE TOEKOMST.

Jesaia. L: 10.

Wie is er onder ulieden, die den Heer vreest, die naar de stem zijnes

knechts hoort? Als hij in de duisternis wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den naam des Heeren en steune op zijnen God.

Het gebeurt meermalen dat de Godvreezende een weg moet bewandelen, waar het zoo donker van rondom is dat er geen enkele straal van licht te zien is, dan mag hij, en dan moet hij vertrouwen op den naam des Heeren en steunen op zijnen God, die met hem is schoon hij Hem niet ziet, nabij is schoon hij het niet gevoelt, voor hem is, schoon Hij het niet in het uitwendige toont. Gelijk de blinde steunt op den arm van zijnen vriend, en de reiziger op den onbekenden weg in het donkere van den nacht de hand van den leidsman die den weg kent en licht heeft, vasthoudt, zoo mag zich de pelgrim naar het Hemelsch vaderland vasthouden aan God, als ziende den Onzienlijken, en hij zal wel tehuiskomen. Men leze Gezang CLXII: 4, 5.

Deut. XXXI: 6 en 8. Hebr. XIII: 5, 6.

Zijt sterk en heb goedenmoed, ik zal u niet begeven noch verlaten.

Ziet daar de groote en veelbevattende belofte die de Heere aan zijne opregte dienaars meermalen gedaan heeft. Zij kan rijkelijk opwegen tegen de grootste bezwaren en de donkerste vooruitzigten. Het zwakke en vreesachtige kind gevoelt zich gesterkt en wordt gerust, wanneer de vader of moeder het zegt, ik blijf bij u, en zal u niet begeven, en wie is Hij die dat tot u zegt? God de Almagtige en de Getrouwe, heeft Hij het niet bevestigd te aller tijd? Wat zoudt gij dan vreezen: als God voor u is, wie zal tegen u zijn. Men leze Gezag XIII en Gezag XLVIII: 5.

Jerem. XLIX: 4.

Laat uwe weezen achter, en laten uwe weduwen op mij vertrouwen.

De zorg voor betrekkingen, die achter blijven als God den man, de vrouw, den broeder, den vriend wegneemt, kan dikwijls op het ziekbed den krankten kwellen, vooral wanneer zij door den dood van zulk eenen

bezochte van genoegzame middelen des bestaans beroofd worden. O! hoort dit woord des Heeren, als of het daar voor u geschreven stond, laat uwe weezen aan mij over, en uwe weduwen op mij vertrouwen. God heeft u niet noodig om voor hen te zorgen. Hij wil hen leeren van het scep-sel, van u aftezien, en nu op Hem alleen te steunen. Hij is de vader der weezen. Hij kan uit de donkerheid licht gebieden, en doen boven uw bidden en denken. Men leze Psalm CIII: 9. Psalm CXLVI: 5, 4, 7, 8 in rijm, en Gezang XXX: 6, 7.

§. 25.

IN GROOTE ZWAKHEID.

2 Cor. IV: 16.

Hoewel onze uitwendige mensch verdorven wordt, zoo wordt nogtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.

Afnemen en toenemen, achteruitgaan en vooruitgaan kan op het ziekbed te gelijk plaats hebben — het ligchaam verzwakken, en deszelfs krachten verminderen, maar wanneer nu de ziel, de geestelijke mensch in onderwerping, lijdzaamheid, geloof en he-

melsgezindheid toeneemt, zoo is de winst grooter dan het verlies, want hetgeen wij naar den geest winnen, dat nemen wij mede over het graf, dat blijft tot in het eeuwige leven. Mogt gij dit met Paulus eenigzins kunnen zeggen, dan wenschen wij u geluk, dan noemen wij u zalig, dan kunt gij ook gelijk hij getuigen: als ik zwak ben, ben ik sterk, sterk en krachtig in den Heere.

Psalm. CIII: 14.

*Hij weet wat maaxsel wij zijn,
gedachtig zijnde dat wij stof zijn.*

Dit troost mij bij het gevoel van het be-
geven mijner krachten, want de Heere
weet dan toch de begeerte mijner ziele,
als ik niet meer zóó denken, spreken
en werkzaam kan zijn, gelijk ik wenschte.
Hij weet het wat maaxsel ik ben, hoe zwak
van moed, hoe klein van kracht. Zoo ooit
dan gevoel ik thans mensch van aarde te
zijn, maar ook hoe goed het is dat de grond
mijner hope en zaligheid buiten mij in
Christus ligt, die als ik niet meer bidden
kan aan de regterhand Gods is, en voor
mij bidt.

2 Cor. V: 1.

Wij weten dat zoo ons aardſche huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw bij God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

De bouwvallige tent begint meer en meer te breken, de woning wordt gebrekkig, het zal niet lang duren of zij stort in, maar geen nood: in het geloof aan mijnen Heer en Heiland zie ik naar de betere woning uit, die Hij mij bereid heeft, het zal voor mij haast verhuistijd worden, en dan zal het met mij als met Israël zijn, die het gebrekkige tenten-leven in de woestijn verwisselde, met de betere en bestendiger woning van het beloofde land.

§. 26.

VERLANGEN NAAR DEN DOOD.

Jona. IV: 3.

Waarschuwend voorbeeld. — Eliazeide: Het is genoeg! Neem nu, Heere mijn ziel. 1 Kon. XIX: 4. Jonas zeide: nu dan Heere! Neem toch mijne ziel

van mij: want het is mij beter te sterven dan te leven.

Dat was een onbetamelijk verlangen bij beide, uit verdriet en moedeloosheid, de Heere verhoorde die wenschen niet; van de post wegtelopen om dat het weer guur is, dat past geen goed soldaat, van de school naar huis te willen keeren, eer men de les geleerd heeft, dat kan de meester niet toestaan, en het werk onafgedaan te laten liggen eer de avond komt, dat voegt geen dienstknecht, die toch niet in zijn eigen tijd en werk, maar in dat van zijnen Heer bezig is. Het zou ook een slechte overgang zijn uit deze in de toekomstige wereld, met een verdrietig gemoed daar aantelanden, wij moeten wachten tot Gods tijd daar is, zijne ure gekomen is. Wij moeten het niet gedaan maken, maar de Heer moet ons gedaan geven. Men leze Gezang CXC, en vooral de twee laatste regels.

Phil. I: 21—24.

Goed voorbeeld. — Wat ik verkiezen zal, te leven of te sterven, weet ik niet.

Paulus verlangde wel te sterven, want dat

zou hem gewin zijn, hij zou dan met Christus zijn, en dat was hem ver het beste, maar die begeerte was bij hem ondergeschikt aan den wil des Heeren, wilde die hem nog gebruiken tot nut van anderen en tot grootmaking van zijnen naam, dan wilde hij ook nog blijven leven. Zoo behoort het, wij moeten de beschikking aan den Heer overlaten; die gelooft zal niet haasten, wij weten niet, wat er voor ons nog te leeren, te lijden of te doen is, niemand heeft magt om zijn leven afteleggen dan alleen Hij, die het voor ons heeft afgelegd, maar ook niet eer wilde doen, dan toen hij kon zeggen: het is volbragt!

§. 27.

VREES VOOR DEN DOOD.

1 Cor. XV: 56.

De prikkel des doods is de zonde.

Ja voor den mensch, die in zijne zonden sterft en buiten geloofsvereeniging met den Heiland gebleven is, heeft de dood een ontzagchelijk en vreesverwekkend aanzien, dan knaagt de zonde als een worm in het binnenste, en zij is het zwaard der wrake waarmede deze laatste vijand gewapend schijnt;

maar waar men in Christus vergeving van zonden gevonden heeft, waar men met Christus dezelve aanvankelijk is afgestorven, en Gode dienstbaar geworden is tot gerechtigheid, daar heeft de dood zijn prikkel verloren, daar komt hij als een bode des Heeren, om aftelossen en tehuis te brengen bij Hem, dien wij liefhebben, en dan kan men Paulus juichtaal overnemen: Gode zij dank! die ons de overwinning geeft door onzen Heer Jezus Christus. Men leze dit Hoofdstuk vs. 19—28.

Joh. VIII: 51.

Voorwaar, voorwaar zeg ik u, die mijn woord zal bewaard hebben, zal den dood niet zien in eeuwigheid.

Joh. XI: 25, 26.

Jezus zeide: Ik ben de opstanding en het leven: die in mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven, en een iegelijk die leeft en in mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Gelooft gij dat?

2 Tim. I: 10.

Jezus Christus, die den dood heeft te niet gedaan, en het leven en de onverder-

felijkheid heeft aan het licht gebragt door het Evangelie.

Joh. XIII: 1.

Die hij heeft lief gehad, heeft Hij ten einde toe lief gehad.

Rom. VIII: 38, 39.

Ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch enig schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heer.

Moeten deze krachtige uitspraken en heerlijke beloften niet de vreeze des doods overwinnen? Die het gezegd en beloofd heeft, heeft de sleutels van dood en graf, is de leidman tot, en over den dood. Men leze Gezang CLXXXIV: 1, 2, 3.

§ 28.

GEMOEDIGDHEID TEGEN DEN DOOD.

Gen. XLVIII: 21. XLIX: 18.

Ziet ik sterfe! maar God zal met ulieden wezen. Op uwe zaligheid wachte ik Heer!

— Zoo kalm en gemoedigd sprak en stierf

Jacob in de tegenwoordigheid zijner kinderen, niettegenstaande hij de belofte van de inwoning in het land Kanaän niet verkregen had, maar hij verwachtte een beter vaderland, en in het vooruitzicht en de hoop op de zaligheid bij God, boog hij het hoofd en stierf. Voor den Christen is deze blijde en zalige hope veel helderer geopenbaard, en door de opstanding van Christus als een onwankelbare rotssteen bevestigd. Men leze Gezang CLXXXIX.

Psalm LXXIII: 24—26.

Gij zult mij leiden naar uwen raad en daarna zult gij mij opnemen in heerlijkheid. Wien heb ik nevens u in den hemel, nevens u lust mij ook niets op aarde, bezwijkt mijn vleesch en mijn hart, zoo is God de rotssteen mijns harten en mijn deel in eeuwigheid.

Het is als of ik hier een geloovige van het Nieuwe Testament hoor spreken, en wanneer ik de taal van sommige Christenen in dezen tijd hoor, als of zij nog onder het

Oude Testament leefden. De vrome Asaph is hun tot beschaming, en strekke hun tot opwekking. Men leze Psalm XXIII: 2, LXVIII: 10, LXXXIV: 6, LXXXIX: 8.

Openb. XXI: 4, 5.

God zal alle tranen van de oogen afwisschen en de dood zal niet meer zijn; noch rouwe, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggegaan — deze woorden zijn waarachtig en getrouw.

Welk eene heuchelijke verwachting, alle leed, alle moeite, alle zonde voorbij, voor eeuwig voorbij; nog maar weinige oogenblikken, en gij vriend en vriendin des Heeren zijt het alles te boven. Boven de aarde is boven de zonde te zijn, de dood is voor hen die in den Heere sterven, niet anders dan een afsterven van de zonde en een doorgang tot het eeuwige leven. Men leze Gezang XLIII.

1 Joh. III: 2.

Dit weten wij, wanneer Hij zal ge-

openbaard worden, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is.

Als het er niet zoo duidelijk geschreven stond, wij zouden het niet durven denken, en het zou nooit in ons hart zijn opgekomen. God en Jezus Christus te zien gelijk Hij is, in zijne nabijheid toegelaten te worden, ja, Hem gelijk te zijn, dit gaat ons verstand te boven. Valt hier met mij neder in verbazing en aanbidding, ik kan er u niets meer van zeggen, en leg de pen neder met die bede dat gij die dit boekje leest en ik die het schreef door Gods genade mogen verwaardigd worden, om het bij ervaring eens te weten wat het zijn zal, en dan zullen wij te zamen nedervallen voor Hem die op den troon is, en voor het Lam dat geslagt is en het voor elkanderen en voor de Engelen uitroepen:

*Alles wat wij zijn, zijn wij U verpligt,
U alleen verpligt, Redder van de menschen!*

Amen! ja Amen.

B L A D W I J Z E R.

	Bladz.
1. Bij het begin der Ziekte.	9.
2. Bij den wensch om beter te worden.	10.
3. Opwekking tot nadenken.	11.
4. Opwekking tot bidden.	14.
5. Voor ongevoelige Kranken.	16.
6. Voor Kranken die met hunne zonden- schuld en het gevaar hunner Ziel onbekend zijn.	18.
7. Voor Kranken die met zichzelf voldaan zijn.	20.
8. Beginselen der ontwaking.	23.
9. Aanmoedigende uitspraken des Bij- bels bij het beschamend en neer- drukkend gevoel van zonden.	25.
10. Aanmoedigende voorbeelden.	28.
11. Bij onvrijmoedigheid des Geloofs.	30.
12. Verbindtenis en toewijding aan God en Christus.	32.
13. Klagt over zichzelf.	34.
14. Strijd met zichzelf.	37.

15. In pijnen en benaauwdheden. 40.
16. In oogenblikken van verademing en
verkwikking. 41.
17. In eenzaamheid, 43.
18. Tegen ongeduld. 45.
19. Opwekking tot onderwerping. 48.
20. Opwekking tot lijdzaamheid. 52.
21. Bij langdurig en vermenigvuldigd
lijden. 54.
22. Tegen het voortloopen. 57.
23. In moedelooze oogenblikken. 59.
24. De donkere toekomst. 61.
25. In groote zwakheid. 64.
26. Verlangen naar den dood. 66.
27. Vrees voor den dood. 68.
28. Gemoedigheid tegen den dood. 70.

Bij M. WIJT & ZONEN, Drukkers van het Nederlandsche
Zendinggenootschap, worden ook uitgegeven
de navolgende Kleine Stukjes.

1. Evangelische herinneringen aan Kranken.	ƛ 15	Ct.
2. Over het nuttig Kerkgaan.	- 10	»
3. Over het doen van Belijdenis.	- 10	»
4. Een woord voor menschen, die niet ter kerk kunnen gaan.	- 10	»
5. Het Christendom beschaamd door Heidenen.	- 10	»
6. Evangelische herinneringen aan Bedroefden.	- 22½	»
7. Evangelische herinneringen aan Vaders en Moeders.	- 20	»
8. Een woord aan Vaders en Moeders over den Doop.	- 05	»
9. Over het allerbeste Bock.	- 10	»
10. Onderwijs over het Bijbellezen.	- 25	»
11. Levensgeschiedenis van den grootsten Man.	- 25	»
12. Iets over het Avondmaal.	- 15	»
13. Opwekking tot de huisselijke Godsdienst.	- 15	»
14. Zamenpraak tusschen drie Vrienden over de Wedergeb.	- 07½	»
15. Het leven van William Kellij.	- 15	»
16. Drie zamenspraken tusschen een' Leeraar en een' Huism.	- 15	»
17. Het dorp Eerenhoef, tot vorigen welvaart hersteld.	- 25	»
18. Het nadeel van het bij de straat loopen der kinderen	- 20	»
19. Waarschuwing tegen de Ontucht.	- 50	»
20. Iets voor herstelden uit krankheid.	- 20	»
21. Iets voor Gevangenen.	- 45	»
22. Geschenk der Christelijke liefde voor kinderen	- 32½	»
23. Geschenk voor Lidmaten der Christelijke kerk.	- 25	»
24. Heb ik wel genoeg voor de Eeuwigheid?	- 20	»
25. Tweede Geschenk der Christelijke liefde voor kinderen	- 25	»
26. Voor Dienstheden.	- 25	»
27. Over de Feesten.	- 15	»
28. Iets voor Armen.	- 10	»
29. Jezus, de geneesmeester van zieken.	- 12½	»
30. Evangelische Herinneringen aan oude Lieden.	- 29½	»
31. Verzameling van leerz. brieven en opwekkende verhalen	- 20	»
32. Opwekking tot weltevredenheid.	- 20	»
33. Een goed woord aan Christen-ouders over de opvoeding	- 20	»
34. Franke, de kracht des Geloofs.	- 15	»
35. Schets van het het leven van Afrikaner.	- 10	»
36. Waarschuwing tegen het Kwaadspreken.	- 10	»
37. Iets over de Zelfkennis.	- 20	»
38. Een woord van onderrigt en troost in Sterfhuizen.	- 25	»
39. Men doet niet, wat men kan.	- 17½	»
40. Vriendelijke raad aan zwaarmoedigen.	- 25	»
41. Waarom word ik niet beter?	- 25	»
42. Wie zijn, hier op aarde, de gelukkigste menschen?	- 20	»
43. Gedenk te Sterven.	- 25	»
44. Het Voorbidden, een pligt der Christelijke liefde.	- 17½	»
45. Opwekking tot getrouwe deelneming in het Maandelijksche Gebed.	- 27½	»
46. Troostwoord voor Christenen, in alle wederwaardigheden.	- 17½	»